

Nr 328.

Av herr **Bärg, Johan**, och herr **Åkerberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i stadgan den 21 februari 1941 (nr 98) om ersättning för riksdagsmannauppsdragets fullgörande.

Syftet med det i Kungl. Maj:ts proposition nr 276 framlagda förslaget till pensionering av riksdagsledamöterna finna vi vällovligt. Likaså torde huvuddragen i förslaget till ändring av stadgan om ersättning för riksdagsmannauppsdragets fullgörande kunna godtagas särskilt med hänsyn till de i jämförelse med vanlig pensionering säregna omständigheter varom här är fråga. På några ställen anse vi dock vissa kompletterande jämkningar kunna ifrågasättas. Detta gäller främst bestämmelsen i förslaget 7 och 9 §§ om 12 fulla riksdagar före fyllda 65 levnadsår innan någon pension kan erhållas. Rörande alla normala fall torde intet vara att erinra mot stadgandet i fråga, men nog kan man tänka sig fall även i framtiden då personer efter fyllda 53 levnadsår komma att väljas till ledamöter av riksdagen eller vid förnyad sammanräkning efter ledamöters avgång kunna erhålla riksdagsmandat. Alla dessa äro absolut uteslutna från pensionsrätt även om deras riksdagsmannabana blir både lång och för landet gagnande. Detta synes oss onödigt hårt. Än värre ter sig saken rörande de ledamöter som nu tillhöra riksdagen och vilka väl inneha de stadgade 12 riksdagsåren men där alla dessa år icke infallit före fyllda 65 år. 17 § inneslutes bestämmelsen att pension efter särskild framställning kan tillerkännas ledamot som icke fyllt 65 år men innehar de stadgade riksdagsåren. Avgörandet rörande denna avvikelse från grundregeln lägges i händerna på riksdagens kansli och kamrarnas talmän. Det vill synas som om en liknande undantagsbestämmelse borde kunna införas även beträffande sådana fall där särskilda omständigheter talade för pensions erhållande oaktat det stadgade minimiantalet år icke faller inom 65-årsgränsen.

Skulle emellertid en sådan generell ändring av bestämmelserna icke kunna av utskottet biträdas, anse vi ofrånkomligt att i en övergångsbestämmelse medges rätt till en diskretionär prövning till förmån för nuvarande riksdagsledamöter vilka väl fylla kravet på de 12 riksdagsåren men som falla för 65-årsstrecket. Denna bestämmelse, vilken skulle kunna såsom ett andra stycke fogas till den i propositionen föreslagna bestämmelsen om ikraftträdandet, kunde erhålla exempelvis följande lydelse:

Efter därom gjord framställning må pensionsrätt kunna tillerkännas den som vid lagens ikraftträdande tillhör riksdagen och innehar det i 7 §

stadgade antalet riksdagsår, ehuru icke tolv av dessa år infallit före fyllda 65 år.

Även en annan föreslagen bestämmelse anse vi böra omprövas, och det gäller skyldigheten att erlægga avgifter för dem som äro uteslutna från all pensionsrätt. Skulle sådan jämkning av bestämmelserna som ovan föreslagits icke bifallas, innebär stadgandet i 8 § att avgifter skola erläggas trots att pensionsrätt är absolut utesluten. Närmast skulle detta te sig som om de från pensionsrätt uteslutna med sina bidrag ålagts medverka till en kamraternas förmån varom de själva utan eget förvållande ginge miste. Men även om den ovan förordade jämkningen av 65-årsgränsen kommer till stånd, torde åtskilliga riksdagsledamöter likväl falla för strecken i övrigt ehuru de erlagt avgifter i behörig ordning. Rättast torde därför vara att erlagda avgifter återbetalas i de fall då rätt till pension icke erhålles, dock ej där pensionsrätt enligt 10 § förverkats.

Då vi här röra oss på ett så allmänt känt område som föreliggande pensionsförslag omfattar torde en mera utförlig motivering icke erfordras.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte vidtaga de ändringar i förevarande proposition som ovan angivits.

Stockholm den 30 maj 1947.

A. J. Bårg.

Harald Åkerberg.
